

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 38C/325/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115218813
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Centková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115218813.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I samosudkyňou JUDr. Jarmilou Centkovou v právnej veci navrhovateľa: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, 042 11 Košice proti odporcovi: Q. L., G.. XX.X.XXXX E. K. M. XX, 821 08 Bratislava v konaní o zapretie otcovstva

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 17.7.2015 podpísaným riaditeľom úradu O. O. M. sa navrhovateľ domáhal určenia, že odporca Q. L., nie je otcom maloletých detí A. L., O. L., A. L., V. L., ktoré pochádzajú z matky J. L. Q. N. Č..

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav :

Navrhovateľ dňa 17.7.2015 podal na tunajšom súde vo svojom mene návrh na začatie konania o zapretie otcovstva označeného matrikového otca k maloletým deťom.

V danom prípade podaniu tohto návrhu predchádzalo právoplatné rozhodnutie tunajšieho súdu pod sp. zn. 17C/343/2013-81 zo dňa 26.3.2015 (vo veci navrhovateľov: A. L., O. L., A. L., V. L., zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Košice proti odporcom: 1. J. L. Q. X. Q. L.), z ktorého vyplýva, že zapretie otcovstva, ktoré svedčí odporcovi v 2. rade voči maloletým deťom z odporkyne v 1. rade ako ich matky, je prípustné. Rozsudok je a nadobudol právoplatnosť dňa 25.6.2015.

Ďalej Okresný súd Košice I rozsudkom pod sp. zn. 17C/214/2015-17 zo dňa 5.11.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.1.2016 (vo veci navrhovateľky: J. L. O. U.: J. L., Q. L.) rozhodol, že zapretie otcovstva, ktoré svedčí odporcovi v 2. rade voči navrhovateľke z odporkyne 2. rade ako jej matky, je prípustné.

Na pojednávaní dňa 10.6.2016 zástupkyňa navrhovateľa trvala na návrhu zo dňa 9.7.2015. Uviedla, že navrhovateľ nepožiadala súd o ustanovenie za opatrovníka maloletým deťom L. za účelom podania tohto návrhu na začatie konania.

Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom

alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

O prípustnosti zapretia otcovstva voči odporcovi, ako matrikovému otcovi súd právoplatne rozhodol v konaní pod sp. zn. 17C/343/2013-81 dňa 25.6.2015 a pod sp. zn. 17C/214/2015-17 dňa 13.1.2016.

Podľa súčasnej právnej úpravy, ak už rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva, patrí právo na iniciovanie konania dieťaťu. Ide o významný zásah do osobného stavu otca a matky, aj dieťaťa. Základnými hmotnoprávnymi podmienkami sú, že zapretie otcovstva si vyžaduje záujem dieťaťa a že rodičom dieťaťa už uplynula lehota na zapretie otcovstva.

Aktívne legitimované na podanie návrhu na zapretie otcovstva je dieťa, ktoré má záujem o tom, aby otcovstvo jeho matrikového otca bolo zapreté. Žiadne procesné nástupníctvo na mieste navrhovateľa nie je prípustné. Ak dieťa zomrie, nemožno návrh podať a nemožno už ani v začatom konaní pokračovať. Pokiaľ je dieťa maloleté, podáva návrh zaň opatrovník, ktorému ho súd za týmto účelom ustanovil. Dieťa v tomto prípade na podanie návrhu na zapretie otcovstva nemôže byť zastúpené ani jedným z rodičov, nakoľko sú obaja v konaní pasívne legitimovaní, takže je zrejme kolízia záujmov. Na podanie návrhu na zapretie otcovstva je teda potrebné ustanovenie opatrovníka. Je to samostatné konanie, v ktorom súd ustanoví pred podanie návrhu na zapretie otcovstva kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu.

V prejednávanej príhode bolo zistené, že Úrad práce sociálnych vecí a rodiny predtým, ako podal návrh na zapretie otcovstva dňa 17.7.2015 nepožiadal súd o ustanovenie za opatrovníka maloletým deťom L. na podanie tohto návrhu na zapretie otcovstva.

V tomto prípade teda aktívna legitímácia v žiadnom prípade neprislúcha Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ale maloletému dieťaťu, ktoré musí byť v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom ustanoveným súdom. Návrh na ustanovenie opatrovníka maloletým deťom pre podanie návrhu na začatie konania podávajú rodičia, resp. jeden z rodičov, na základe čoho súd v zmysle § 31 ods. 2 Zákona o rodine ustanoví maloletým deťom opatrovníka na podanie návrhu na zapretie otcovstva. V žiadnom prípade takéto právo nepatrí inej osobe, to znamená ani Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, pretože ide o významný zásah do osobného stavu otca, matky aj detí.

Rovnako návrh na začatie konania na zapretia otcovstva môže podať ktorýkoľvek z rodičov, ako jeho zákonný zástupca podľa § 28 ods. 1 písm. b) a § 31 ods. 1 zákona o rodine, avšak v konaní samom, už dieťa zastupovať nemôže pre zjavnú kolíziu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, preto následne, už v začatom konaní súd ustanoví maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka na jeho zastupovanie v konaní (viď Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 320/09-9).

Nakoľko v tomto prípade Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice v tomto konaní nebol súdom ustanovený za kolízneho opatrovníka maloletým deťom L. na podanie návrhu na zapretie otcovstva, tak navrhovateľ nie je v tomto konaní aktívne legitimovaný, preto súd návrh na zapretie otcovstva zamietol.

Súd zamietol tento návrh aj z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie účastníkov v tomto konaní, nakoľko v konaní o zapretie otcovstva majú v zmysle § 96 ods. 3 Zákona o rodine vystupovať obaja rodičia, teda matka a aj matrikový otec z dôvodu, že v konaní o zapretie otcovstva majú obaja postavenie procesných nerozlučných spoločníkov. Z uvedeného vyplýva, že konanie nie je prípustné bez účasti oboch rodičov maloletých detí, pretože rozhodnutie súdu v danej veci sa dotýka všetkých dotknutých osôb, a teda, matky, otca zapísaného v matrike a maloletých, či plnoletých detí.

Vzhľadom na uvedené, súd v súlade s ustanovením § 90 O.s.p. návrh v celom rozsahu zamietol.

Nič nebráni Úradu práce sociálnych vecí a rodiny či už z vlastnej iniciatívy alebo na podnet niekoho iného (napr. rodiča daného dieťaťa) požiadať súd o ustanovenie za kolízneho opatrovníka a po právoplatnosti tohto rozhodnutia, v mene maloletých detí opätovne podať návrh na príslušný súd o zapretie otcovstva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §205 ods.2 odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §251 ods.1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia